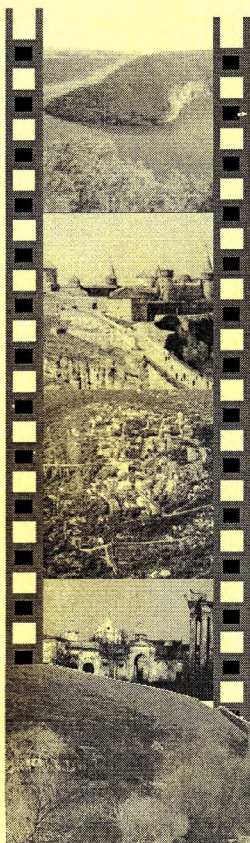

65.9(4укр)433

О-64

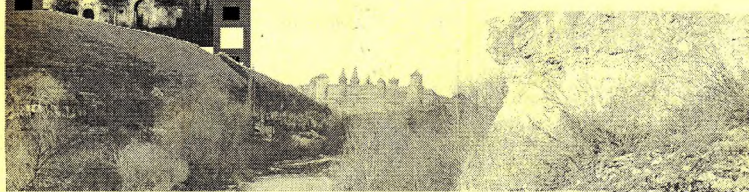
Управління культури, туризму і курортів
Хмельницької облдержадміністрації

Хмельницька обласна універсальна наукова
бібліотека імені М. Островського

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Дайджест

Хмельницький
2008

65.9(4УКР)433

0-64

Управління культури, туризму і курортів
Хмельницької облдержадміністрації

Хмельницька обласна універсальна наукова
бібліотека ім. М. Островського

Організація туристичної індустрії

Дайджест

Хмельницька ОУНБ

1158814

Хмельницький
2008

65. 433

О- 64

Організація туристичної індустрії: Дайджест / Упр. культури Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Островського. – Хмельницький, 2006. – 28 с.

З метою створення належних умов для розвитку сфери туризму і діяльності курортів, першочергового стимулювання в'їзного та внутрішнього туризму, розбудови сучасної туристичної інфраструктури і на підтримку пропозицій Національної ради з питань культури і духовності Президент України В.Ющенко своїм указом від 21 лютого 2007 року оголосив 2008 рік – Роком туризму і курортів в Україні.

Дайджест “Організація туристичної індустрії” вміщує літературу, яка розкриває особливості організації “індустрії гостинності”, висвітлює проблеми державної туристичної політики.

Укладач: *Босюк Г.А., Миколайчук В.М.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

Організація туристичної індустрії

У сучасних умовах переходу України до ринкової економіки в кожній галузі відбувається пошук нових шляхів і методів виробництва, здійснюється аналіз сучасного стану, окреслюються перспективи на майбутнє.

Ці процеси характерні також для туристичної галузі, яка спрямована на отримання прибутку через задоволення туристичних потреб населення, надання йому різноманітних туристичних послуг у вигляді житла, харчування, транспортного й екскурсійного обслуговування та іншого сервісу.

Туризм – це єдина виробнича галузь, про яку майже всі згадують із задоволенням. Адже це слово асоціюється у людей з тим місцем, де вдалося побувати в минулому і яке хочеться відвідати у майбутньому.

Розвиток туризму в Україні особливо актуальний, оскільки саме завдяки туризмові Україна може поліпшити соціально-економічну ситуацію. Зважаючи на роль та значення туризму, держава проголосила його одним з пріоритетних напрямків розвитку національної економіки та культури, сферою реалізації прав і потреб людини, одну з визначальних складових соціально-економічної політики держави та регіонів.

З метою створення належних умов для розвитку сфери туризму і діяльності курортів, першочергового стимулювання в'їзного та внутрішнього туризму, розбудови сучасної туристичної інфраструктури і на підтримку пропозицій Національної ради з питань культури і духовності Президент України В.Ющенко своїм указом від 21 лютого 2007 року оголосив **2008 рік – Роком туризму і курортів в Україні**. Успішний розвиток туризму в державі здійснює вагомий вплив на головні сектори національної економіки, надає значні можливості

для зайнятості населення за рахунок створення нових робочих місць. Завдяки туризму розвиваються об'єкти інфраструктури, в яких враховуються місцеві культурні, політичні та історичні традиції. Сфера туризму підтримує майже 50 суміжних галузей та створює додаткові робочі місця. Один турист дає роботу 10 особам. Створення одного робочого місця в туризмі в 20 разів дешевше, аніж у промисловості. Туризм в Україні може і мусить стати сферою реалізації ринкових механізмів, джерелом поповнення державного та місцевих бюджетів. Італія, Іспанія, Франція, Греція, Кіпр, а також Польща, яка вже 1996 року увійшла в десятку країн світу за рівнем розвитку туризму, завдяки розвитку туризму зуміли за досить короткий час подолати економічну кризу.

“Галузь вражень”, як іноді називають туристичний бізнес, перетворилася в одну з найприбутковіших. Щорічні прибутки від туризму становлять майже три трильйони доларів.

Туризм – це одна з найбільших і найдинамічніших галузей світової економіки, на яку припадає майже 6 % світового валового національного продукту, 7 % світових інвестицій і 5 % усіх податкових надходжень.

У багатьох країнах туризм перетворився в одну з провідних галузей економіки, став надійним джерелом поповнення бюджету. Разом із телекомунікаційною індустрією, інформаційними технологіями туризм забезпечуватиме економічне зростання у XXI столітті. Тому, що прогрес людства неможливий без розвитку соціальної сфери, найважливішою частиною якої є туризм. Розвиток туризму сьогодні йде пліч-о-пліч з *глобалізацією*. На землі залишилося небагато місць, яким вдалося уникнути людської допитливості. Навіть Антарктика приваблює відвідувачів. Повне освоєння Землі не задовольнило потреби людей щодо відкриття і пригод

та їх бажання пізнавати звичаї інших народів. Для багатьох туризм уже не розкіш, а природна необхідність. В деяких, особливо європейських країнах навіть сформувався таке поняття, як “право на туризм”, відображене в Глобальному етичному кодексі туризму, прийнятому Всесвітньою туристичною організацією.

Туризм поширюється, заповнюючи весь доступний йому простір та займаючи найвіддаленіші куточки, іншими словами, він набуває глобального характеру.

Прогнози експертів Всесвітньої туристичної організації щодо розвитку туризму у світі повною мірою стосуються й України. Адже вона має надзвичайно вигідне географічне та геополітичне розташування, розвинену транспортну мережу, володіє значними природно-рекреаційними та історико-культурними ресурсами, населена працелюбним і гостинним народом. Забезпечити належну віддачу від цього потужного потенціалу, використати його в інтересах активного відпочинку та оздоровлення можна лише за умови чіткої організації туристичної діяльності, зміцнення існуючої та створення нової матеріально-технічної бази, залучення досвідчених і кваліфікованих кадрів, тобто за умови правильної організації та ефективного управління туризмом.

Туризм став визначальним чинником *соціальної і культурної інтеграції*. Як прояв та інструмент зростаючої культурної взаємодії, уподібнення устрою та способу життя, туризм сприяє зміцненню єдності суспільства, допомагає включити в нього тих, хто в іншому випадку міг би залишитися на самоті. Оскільки туризм передбачає зустрічі та діалог між “гостями” та “господарями”.

Туризм є багатостороннім за самою своєю природою. Ми можемо уявити його у вигляді ланцюга, складовими частинами якого є: інфраструктура, гостинність, свобода перетину кордонів, якість товарів та

послуг, включно з продуктами харчування та охороною здоров'я. Важливими складовими є також стан природного середовища, підготовка персоналу, транспорт, здатність бізнесу адаптуватися до вимог мандрівників, ефективність суспільних служб, безпека туристів. Туристично-рекреаційна сфера, як важлива складова національної економіки, набуває все більшого значення та швидко інтегрується у світову туристичну індустрію. Її розвиток впливає на такі сфери економіки як транспорт, сільське господарство, торгівлю, зв'язок, будівництво, легку та важку промисловості, комунальне господарство, культуру, мистецтво тощо, і сприяє їх розвитку. Туризм все частіше виступає у ролі індикатора політичних відносин між державами, стабілізатора в партнерських відносинах на міжнародній арені.

Відсутність будь-якої з цих складових завдає втрат туризму в цілому. Туристична діяльність ґрунтується на умовах і факторах, що охоплюють економіку, політику, культуру країн світу, на швидкості проникнення у світову цивілізацію, здатності адаптації до нових туристичних технологій, що ґрунтуються на комп'ютерній техніці, та гнучкого просування до інтеграційних та інших процесів у світовому просторі.

Туризм не тільки створює робочі місця для сімей, приносить дохід до бюджету для урядів та валютні надходження для центральних банків. Він може сприяти заходам, спрямованим проти експлуатації трудящих, деградації природних ландшафтів і культурних пам'яток, втрати найцінніших об'єктів у громадах, що відвідуються туристами, кліматичних змін або скорочення біорозмаїття. Саме тому, серед найважливіших пріоритетів туристської спільноти мають бути зусилля з упередження негативного впливу туризму на екологічну, соціальну і культурну галузі.

Все це свідчить про гостру необхідність і своєчасність організації в Україні широкомасштабної роботи з підготовки висококваліфікованих фахівців, та надання їм своєчасної інформації для забезпечення виконання Державної програми розвитку туризму на 2002-2010 роки, перетворення України на туристську державу європейського рівня.

Заходи щодо цього ведуться спільними зусиллями органів державного управління, науковців, ділових та громадських кіл, бібліотеками та закладами культури.

Дайджест “Організація туристичної індустрії” – добрий порадак для тих, хто обрав своєю місією туризм і прагне стати справжнім фахівцем надзвичайно цікавої та потрібної справи.

Мета дайджесту – сформувати у користувачів базовий та світовий рівень знань щодо геопросторових аспектів організації і функціонування національного туристичного комплексу в контексті його ринково-економічної модернізації й глобалізаційного входження в світову індустрію туризму.

З такою інформацією радимо ознайомитись у відділі виробничої літератури. Відділ акумулює літературу з економіки, техніки, технологічного прогресу, його структури, рекреаційного середовища, інтелектуальних та інженерних сил, відкриттів, винаходів та інновацій, нанотехнологій, ноу-хау, способів організації діяльності, дизайну, проектування та реалізації цих знань у сферах виробництва, послуг. Туристична діяльність знайшла своє відображення в розділі 65.433 “Економіка туризму”.

За інформацією про туристичний бізнес на Хмельниччині радимо звернутися до відділу краєзнавства, в якому акумулюється вся література цієї тематики.

Туристичний бізнес приваблює підприємців невеликим стартовим капіталом, швидким терміном його

окупності, постійним зростанням попиту на туристичні послуги, високим рівнем рентабельності .

Запропонований дайджест включає велику кількість опрацьованої літератури, в якій популярно описується порядок створення та діяльність туристичного підприємства, формування туристичного продукту, розглядаються загальні теоретичні проблеми управління, маркетингу, менеджменту, рекламної діяльності, формуються цілісні уявлення про туризм як суспільне явище, комплекс всіх складових туристичної системи та їх взаємозв'язки.

Дайджест дасть можливість широкому загалу читачів, тим, хто працює і прагне працювати в туристичній сфері, сформувати сучасне системне економічне мислення з урахуванням галузевої специфіки та особливостей організації туристичної діяльності в Україні. А також збагатить користувачів фактичними матеріалами, використання яких сприятиме поліпшенню навчальної роботи студентів вищих навчальних закладів та працівників туристичної сфери, допоможе глибше зорієнтуватися в системі туристичної індустрії, організації простору рекреаційних комплексів з урахуванням різних видів і форм рекреаційної діяльності, вивченні світової економіки та економіки України.

Впевнені, що це видання зацікавить як фахівців туристичної галузі, студентів, так і тих, кому не байдужі сучасний стан і перспективи розвитку туризму в Україні.

Література:

1. Агафопова Л.Г., Агафопова О.Є. Туризм готельний та ресторанный бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: Навч. посіб. – К.: Знання України, 2002. – 358 с.

Туристичні форми, готелі та ресторани здійснюють планування і організацію виробництва послуг в особливий, притаманний лише для сфери гостинності та туризму, спосіб. Особливості їхньої діяльності визначаються специфікою потреб як місцевого населення, так і подорожуючих, географічним середовищем, територіальним розміщенням виробництва і реалізації продуктів гостинності та туризму (велике місто, морське узбережжя, гори, сільська місцевість тощо), а також засобами виробництва (рекреаційні комплекси, транспортні магістралі, культурно-розважальні установи і т.п.). Для туристів та інших подорожуючих об'єктом споживання під час подорожі є корисність товарів і послуг, які здатні задовольнити їхні потреби у даний момент. І не лише корисність послуг чи благ, зокрема, дарів природи (море, сонце, гори і т.д.), пізнавальна цінність пам'яток культури та мистецтва, комфортність проживання у номері готелю, але і функціональна якість надання послуг гостинності становлять для туристів споживну вартість комплексного туристичного продукту. За цих обставин розумне та виважене планування діяльності підприємства є об'єктивно необхідним.

У навчальному посібнику розглянуто актуальні проблеми готельно-ресторанного бізнесу та туризму: механізм ринкового ціноутворення, методологія обґрунтування базової стратегії конкуренції, інструменти державного регулювання цін, тарифів, оцінки якості обслуговування на ринку послуг гостинності, вітчизняного

та міжнародного туризму, система оподаткування підприємств, сертифікації послуг, контролю якості послуг, методичні підходи до вибору цінових стратегій, конкуренції в туристичних фірмах, готелях, ресторанах.

2. Балченко З.А. Бухгалтерський облік в туризмі і готелях України: Навч. посіб. – К.: КУТЕП, 2006. – 232 с.

Навчальний посібник підготовлено у відповідності з програмою курсу “Бухгалтерський облік у сфері послуг” з напрямку “Туризм”. В ньому розкриваються особливості туристичної діяльності, питання методики і техніки бухгалтерського і податкового обліку витрат, доходів та визначення фінансових результатів туристичних підприємств і готелів.

3. Басюк Д.І. Основи туризмології: Навч.-метод. посіб. – Кам.-Поділ.: Аксіома, 2005. – 204 с.

Даний навчально-методичний посібник розрахований на тих, хто починає вивчати туристичний бізнес. У ньому розкрито понятійний апарат, класифікацію і функції туризму, специфіку діяльності туристичної індустрії в Україні, проблеми готельного господарства, використання рекреаційних ресурсів та питання екологічної безпеки, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів туристської сфери тощо.

В додатках книги містяться закони та інші нормативні документи з питань туристичної діяльності в Україні.

4. Бригге С. Маркетинг в туризмі: Пер. со 2-го англ. изд. – К.: Знання-Прес, 2005. – 358 с. – (Європейський маркетинг).

В книзі приводиться методика дослідження споживачів. Виявляються основні мотиви придбання

послуг та аналіз поведінки споживачів, що дає змогу керівникам і фахівцям туристичних фірм краще знати своїх клієнтів. “Знати свого клієнта” – основний принцип маркетингу.

5. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу: Навч. посіб. – К.: Альтерпрес, 2004. – 192 с.

У виданні розглядається теоретико-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування та розвитку екологічного туризму, як цілісної системи урбокомпенсаційного природокористування. На основі конструктивно-географічного підходу розкриваються особливості менеджменту та маркетингу уроком-пенсаційного екологічного туризму. Окремий розділ присвячено проблемі фахової освіти менеджера екологічного туризму.

6. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу: Навч. посіб. – К.: Центр учб. л-ри, 2007. – 224 с.

Слово “економіка” в буквальному перекладі з грецької мови означає “мистецтво домашнього господарювання”, інакше кажучи, “вміння управляти господарством”.

Навчальна дисципліна “Економіка туристичного бізнесу” спрямована на вивчення туризму як відношення людей у процесу формування, розподілу, реалізації та споживання туристичних послуг (продукту) на своїх ієрархічних і структурних рівнях сфери туристичної діяльності з метою задоволення потреб населення та отримання економічного й соціального ефекту.

У навчальному посібнику розкрито сутність економіки туристичної сфери діяльності, яка констатується (формується) із економік окремих підприємницьких

структур – фізичних та юридичних осіб. Посібник передбачає допомогу студентам в опануванні теоретичних знань і практичних навичок економічного управління діяльністю суб'єктів туристичної індустрії, а також формування у студентів здатності до самостійного творчого мислення та розв'язання практичних економічних задач.

7. Єфимова О.П. Экономика гостиниц и ресторанов: Учеб. пособ. – М.: Новое знание, 2005. – 392 с.

Розвиток різних форм туризму створює постійно зростаючі потреби в готелях та закладах харчування. Індустрія туризму як сукупність підприємств сфери обслуговування спрямована на вирішення важливих економічних питань та задоволення попиту на туристичні товари та послуги. В посібнику звернено увагу як подолати умови жорсткої конкуренції, відвойовуючи як національний, так і міжнародні ринки.

8. Іваніна О.О. Аудит туристичної діяльності: Навч. посіб. – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 256 с.

Невід'ємною частиною ринкової інфраструктури є система фінансово-господарського контролю, невід'ємним елементом якої став незалежний, недержавний вид контролю аудит.

У навчальному посібнику викладені основні питання теорії й практики незалежного аудиту в Україні з урахуванням специфіки діяльності підприємств сфери послуг (на прикладі туристичних фірм). Викладено питання організації проведення аудиту з використанням міжнародних стандартів, зарубіжного досвіду. Детально розглянуто сутність і зміст процесу аудиту, його планування. Викладено методику аудиту обліку і звітності підприємства, важливих видів діяльності, порядок

узагальнення результатів процесу аудиту і складання аудиторського висновку.

Ознайомившись з цим посібником, ви дізнаєтеся про роль контролю в економіці держави, зрозумієте його суть – як функції управління, а також функції державних контролюючих органів.

9. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги XXI, 2003. – 300 с.

Туризм на початку XXI століття характеризується як один із видів економічної діяльності, сфера господарського комплексу, що забезпечує десяту частину світового валового продукту. Ця галузь розвивається швидкими темпами і в найближчі роки може стати найбільш важливим сектором підприємницької діяльності, за темпами зростання доходів випереджаючи нафтовидобуток і автомобілебудування.

У навчальному посібнику подаються основні поняття теорії і практики організації туристичної діяльності в Україні, розкриваються можливості розвитку туризму, та перспективи використання інфраструктури туризму.

Особлива увага звертається на функціонування туристичного підприємства в умовах ринкової економіки, розкривається сутність фінансового забезпечення, ціноутворення, формування та реклами туристичного продукту.

10. Лукьянова Л.Г., Цыбух В.И. Рекреационные комплексы: Учеб. пособ. / Под общ. ред. В.К. Федорченко. – К.: Вища шк., 2004. – 346 с.; ил.

В посібнику викладено історію розвитку рекреаційного середовища, що вплинуло на формування сучасного матеріального середовища відпочинку. Наведено типологію рекреаційного середовища,

розглянуто види рекреаційних комплексів та їхню планувальну організацію відповідно до заданої функціональної програми – лікування, відпочинок, туризм.

11. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування діяльності туристичних підприємств: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 241 с.

Планування – один з найважливіших інструментів економічної політики, це сукупність знань про закономірності розвитку різних господарських систем у майбутньому.

Сьогоднішній темп використання ресурсів потребує досконалого і точного прогнозування розвитку всіх галузей виробничої та невиробничої сфери. Темпи зміни умов праці настільки швидкі, що планування виступає чи не єдиним фактором стримування та відвернення негативних наслідків НТП та НТР.

Планування діяльності туристичних установ подає матеріали поглиблених теоретичних знань та методологічну основу здійснення технічного, економічного та бізнес-планування на туристичних підприємствах.

Основна заслуга бізнес-планування полягає в тому, що правильно складений бізнес-план дає перспективу розвитку підприємництва, тобто в кінцевому підсумку, відповідає на найважливіше для бізнесмена питання: “Чи варто вкладати гроші в цю справу, чи принесе вона доходи, які повинні окупити витрати?”

12. Мальська М.П., Худо В.В., Цибул В.І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 272 с.

Туризм – це вид рекреації, пов’язаний із виїздом за межі постійного місця проживання, активний відпочинок, під час якого відновлення працездатності поєднується з

оздоровлювальними, пізнавальними, спортивними і культурно-розважальними цілями.

Туризм в цілому відіграє велику роль у зміцненні миру в усьому світі, поліпшенні порозуміння і дружби між народами, розширенні торгового, наукового та культурного співробітництва, встановленні добрих відносин між державами

Ознайомлення зі звичаями, побутом, культурою народу іншої країни, з її історією та історичними пам'ятками спонукає до глибокого пізнання довкілля. Поєднання слів “відпочинок, оздоровлення + пізнання, враження” щонайкраще передає сучасний напрям у розвитку як міжнародного, так і внутрішнього туризму.

В навчальному посібнику розглянуто всі види та форми туризму, концептуальні підходи до туристичного бізнесу, менеджменту та маркетингу.

13. Нечаюк Л.І., Нечаюк Н.О. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: Навч. посіб. – К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 348 с.

В навчальному посібнику висвітлені основні положення сучасної теорії менеджменту, детально розглянуті функції менеджменту та їх застосування у готельно-ресторанному бізнесі. Особливої уваги приділено плануванню, зокрема, таким питанням, як: прогнозування прибутку і рентабельності, сітковому плануванню роботи підприємств сфери гостинності, методи дослідження попиту на послуги та продукцію, визначенню конкурентоспроможності.

Навчальний посібник включає приклади вирішення проблемних питань галузевої діяльності; комунікаційні процеси в системі управління; сучасні технології управління колективами; управлінські рішення у менеджменті підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Беручи до уваги, що нині політична воля керівників держави спрямована на створення сприятливих умов для розвитку малого й середнього бізнесу, пропонований посібник надасть чималої допомоги тим, хто прагне до створення й розвитку приватних підприємств у сфері гостинності.

14. Охріменко О.О. Страхування у сфері туризму та готельного господарства: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003. – 258 с.

Розглянуто основні теоретичні положення страхування, а також специфіку здійснення страхових операцій у сфері туризму та готельного господарства згідно з чинним законодавством України.

Висвітлено проблеми, пов'язані з функціонуванням страхового ринку країни, формуванням страхових послуг для задоволення потреб індустрії туризму, оцінюванням фінансової надійності страховика та якості запропонованих страхових програм.

15. Педагогіка туризму: Навч. посіб. для студентів вищих навч. закл. / За ред. проф. Федорченка В.К. – К.: Слово, 2004. – 296 с.

У навчальному посібнику розроблено основи педагогіки туризму, представлено предмет та функції галузевої педагогіки. Розкриваються проблеми теорії і практики туристського виховання, освіти та навчання. Окреслюються глибокі розуміння туризму як визначального чинника соціальної і культурної інтеграції, як прояву та інструменту зростаючої культури взаємодії, засобу самовдосконалення особистості.

16. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.

Готельний сервіс містить у собі цілий комплекс послуг для туристів і є ключовим чинником, що визначає перспективи розвитку туризму в Україні. Туристські послуги, зокрема й у рамках готельного обслуговування, віднесені до соціально-культурних послуг. Вони будуються на принципах сучасної гостинності, що підвищує їхню роль у розвитку вітчизняного туризму, а також ставить певні завдання в системі підготовки кадрів для туристсько-готельного сервісу.

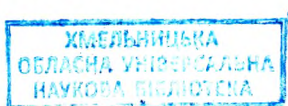
У посібнику систематизовані і викладені теоретичні, методичні і практичні питання управління сучасним готелем. Простежено історію управління готелями, висвітлено основний понятійний апарат, докладно досліджено сучасні функції управління і системи обслуговування в готелі.

У розділах посібника, присвячених функціональному менеджменту, досліджуються комплексні менеджерські функції і бізнеси – процеси в готелі.

17. Розвиток туристичного бізнесу регіону: Навч. посіб. / Ред. І. М. Школа. – Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 292 с.

У монографії аналізується стан розвитку туризму в Україні загалом і на Буковині. Зокрема розглядаються питання розбудови туристичної інфраструктури, розвитку туристичного бізнесу в регіоні, зміни на сучасному туристичному ринку, основні фактори, що впливають на формування туристичного продукту, ризики в туризмі, організаційно-правове забезпечення туристичної діяльності тощо.

Особлива увага приділена розробці економіко-математичних моделей для прогностичних оцінок розвитку

туристичного бізнесу та попиту на туристичні продукти. Окремо виділена регіональна політика Європейського Союзу в галузі туризму.

18. Рутинський М.Й., Зінько Ю.В. Сільський туризм: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 271 с.

В книзі йдеться про відродження і подальший економічний та соціальний розвиток сільських громад України, який нині пов'язують з індустрією туризму, зокрема, сільського зеленого. За визнанням експертів Всесвітньої туристичної організації (ВТО), сільський зелений туризм, є одним з секторів туристичної індустрії, що динамічно зростають. Ідеї охорони навколишнього середовища, що стали надзвичайно популярними, охопили індустрію туризму. Відтак, туристична мода піднімає на пік масової популярності подорожі у сільську місцевість, де міського туриста скрізь оточує екзотика: аграрні й сільські пейзажі, традиційний селянський спосіб життя, свійські тварини, екологічно чисті продукти тощо.

У пропонованому навчальному посібнику здійснено спробу узагальнити теоретичні напрацювання в царині менеджменту, маркетингу та організації сервісу сільського зеленого туризму, проаналізувати досвід організації такої форми масового дозвілля у країнах європейського Союзу, окреслити сучасний стан і тенденції становлення сільського зеленого туризму в Україні.

19. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира: Монография. – К.: МАУП, 2004. – 399 с.

В монографії визначаються основні тенденції розвитку зарубіжного досвіду підготовки фахівців для сфери туризму. Узагальнюється зарубіжний досвід підготовки фахівців для цієї галузі.

20. Скопень М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2005. – 302 с.

21. Скопень М.М. Інформаційні системи і технології бухгалтерського обліку в туризмі: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003 – 275 с.

В підручниках викладено теоретичні аспекти, практики розв'язування задач з побудови та використання інформаційних систем і технологій бухгалтерського обліку. Аналізу фінансового стану підприємств готельного та туристського бізнесу на основі таких сучасних пакетів програм, як “Microsoft Office 2000” (“Microsoft Office XP”) і “1С: підприємство 7.7” у середовищі Windows, що на цей час застосовується в туристичній галузі.

22. Смолій В.А. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / В.А. Смолій, В.К. Федорченко, В.І. Цибух; Київський ін-т туризму і права. – К.: Слово, 2006. – 367 с.

23. Туристично-краєзнавчі дослідження: Зб. наук. ст. – Вип. 6. – К., 2005. – 473 с.

Збірник розкриває актуальні проблеми розвитку вітчизняного туризму. Вміщено краєзнавчі матеріали, які розширюють відомості про природні та історико-культурні туристичні ресурси України, інфраструктуру, систему обслуговування, характеризуються види туризму, питання туристичної освіти, підготовки фахівців для туристичної галузі, а також історії туризму.

24. Федорченко В.К., Діорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навч. посіб. / Передм. В.А.Смоля. – К.: Вища шк., 2002. – 195 с.

Навчальний посібник підготовлений викладачами Київського університету туризму, економіки і права. Це

перша спроба систематизувати величезний фактичний матеріал від таких форм “пратуризму”, як мандри та подорожі, прочанство, мандрівництво, до його перетворення на впливовий економічний феномен нашого часу.

Національно-культурне відродження туризму завдячує таким відомим діячам української культури, як Василь Григорович-Барський, Яків Головацький, Іван Ватлевич, Іван Франко, Іван Нечуй-Левицький та ін.

25. Федорченко В.К. Теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму: Монографія / В.К. Федорченко. – К., 2004. – 472 с.

26. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: Навч. посіб. – К.: Атака, 2006. – 264 с.

У навчальному посібнику розкриваються особливості організації туристичної індустрії, яка набуває дедалі більшого розвитку. Особливу увагу приділено організаційним елементам функціонування підприємств готельного господарства (“Індустрії гостинності”), туристичних підприємств, підприємств санаторно-курортного комплексу, туристичним інфраструктурам України, сучасним потребам туриста.

Висвітлюються також особливості державної туристичної політики, міжнародні відносини України у сфері туризму.

27. Школа І.М. та ін. Менеджмент туристичної індустрії: Навч. посіб. – Чернівці, 2003. – 596 с.

У навчальному посібнику розкриваються основні поняття туризму, види, засоби, методи і форми туристичної діяльності; наведена характеристика міжнародних, регіональних та національних туристичних

організацій; аналізуються різні аспекти туризму: мотивація туристичних поїздок, формування туристичного продукту і його ціни; розглядається вплив зовнішнього і внутрішнього середовища на ефективність діяльності туристичного підприємства. Стратегія діяльності і розвитку туристичної індустрії, менеджмент і маркетинг туризму, еволюція розвитку міжнародного туристичного ринку.

Туризм на Хмельниччині

28. Програма розвитку туризму у Хмельницькій області на 2003-2010 роки: рішення дев'ятої сесії від 29 жовт. 2003 року. – № 11-9/2003.

29. Берека В.Є. та ін. Путівник по визначних місцях Хмельниччини: На допомогу юним туристам-красзнавцям, мандрівникам по рідному краю / В. Берека, С. Шевчук, М. Шкварелюк. – Хмельницький, 2000. – 101 с.

В путівник по визначних місцях Хмельницької області увійшли пам'ятки історії, природи та культури, найбільш відомі місця Хмельниччини. Він буде цікавий всім, хто хоче подорожувати та більше дізнаватися про свій край.

30. Кам'янець-Подільський район: Турист. путівн. / Уклад. С. Асафатова, Ред. В.Закревський. – Кам'янець-Поділ.: Медобори-2006, 2007. – 64 с.: фото. кольор.

У путівнику дається короткий опис відомих пам'яток природи і архітектури міста Кам'янець-Подільського та населених пунктів району. Відображено також мистецтво народних майстрів. М'який клімат, мальовнича природа, гостинність людей забезпечать найкращий відпочинок.

31. Рутинський М.Й. Географія туризму України:
Навч.-метод. посіб. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 160 с.

В навчально-методичному посібнику викладено анотований зміст лекційного матеріалу курсу “Географія туризму України”.

Дано повний перелік регіональних пріоритетів Подільського району.

Кам’янець-Подільський – туристична перлина Поділля, за кількістю історико-культурних пам’яток займає третє місце в державі після Києва та Львова.

- Національний історико-архітектурний заповідник “Кам’янець”.

- Готельно-ресторанні комплекси (“Поділля”, “Україна”, “Смотрич”).

- Пам’ятки архітектури: фортеця XI–XVIII ст.; башти (Нова Східна – 1544 р., Біла – 1510–1531 рр., Кармалюкова – 1503-17 рр., Рожанка – 1505 р., Денна, Мала, Водяна); замковий міст, XVII ст.; середньовічні фортифікаційні споруди, XV–XVI ст.; міська брама, XVI–XVII ст.; Вірменський бастіон, XVI–XVII ст.; Руська брама, XVI–XVII ст.; Кушнірська (Стефана Баторія) башта, XVI–XVIII ст.; Миколаївська церква, XIV ст.; вірменський Миколаївський собор, XV–XVIII ст.; Петропавлівська церква, 1580 р.; Петропавлівський кафедральний собор, XV–XIX ст.; турецький мінарет (1672–1699 рр.); триумфальна арка, 1871 р.; дзвіниця; Францисканський костел, XIV–XVIII ст.; Тринітарський костел, XVIII ст.; Домініканський монастир, XV–XVIII ст.; костел, XIV ст.; Христовоздвиженська церква, XVII–XVIII ст.; ратуша, XVII–XVIII ст.; будинок Руського магістрату, XIV ст.; вірменські склади, XVI–XVIII ст.; вірменська криниця, XVII ст.; турецькі будівлі, XVII ст.; казарми фортеці, XVIII ст.; будинок Чарторийських, XVI ст.

Екотуризм: Кременецькі гори; Товтри; Вороняки, каньйон р.Дністра; мале Полісся; печери: гіпсові (“Оптимістична” (143 км.), “Озерна” (104 км.), “Вертеба”, “Млинки”, “Кришталева”, “Атлантида”) і вапнякові (“Кармелюкова”, Нігинські й ін.).

НПП “Подільські Товтри” – активний (пішохідний, водний, велосипедний і кінний) та екскурсійно-пізнавальний туризм; дитяча екорекреація (сmt. Стара Ушиця – дитячий санаторій “Дністер”, с. Привороття-2, профілакторій “Лісова пісня”, с. Устя – база відпочинку, с. Врублівці – дитячий оздоровчий табір “Чайка”, с. Рогізна – “Будинок рибалки”, с. Голосків – спортбаза).

Спелеотуризм: тріярусна печера “Атлантида” та малі вапнякові печери і гроти).

Бальнеологічні курорти:

сmt. Сатанів (родовище “Нафтусі”) – санаторій “Товтри”, “Збруч”; профілакторій “Берізка”; бази відпочинку “Медобори”, “Джерельце”, “Зв’язківець Чернігівщини”. *Пам’ятки архітектури:* Сатанівський замок XIV–XVI ст. (козацька твердиня, що місяць стримувала біля своїх стін турецьку армаду й змінила грандіозні завойовницькі плани руху на Львів, Краків, Відень султана Сулеймана Першого Пишного; з того часу турецькою резиденцією стало м. Кам’янець-Подільський); міська брама, XVI–XVIII ст., синагога, 1532 р.; Троїцький монастир XVI–XVIII ст.; залишки синагоги XVI ст. (однієї з найкращих в Європі), могили цадиків іудейської секти Хасидів;

сmt. Гусятин – санаторії: “Медобори” і “Збруч”

Популярні санаторії Поділля: “Медобори” (с. Конопківка), “Україна” (с. Маків), “Авангард” (м. Немирів).

Центри сакрального туризму: Почаївська лавра; с. Зарваниця.

цікавого і мальовничого краю. Знайомство з подіями, що визначили його долю. З історичними та архітектурними пам'ятками, що пережили століття, з людьми, що мешкали тут колись і живуть на Хмельниччині тепер, допоможуть читачам відкрити чи глибше пізнати маленьку часточку великої України.

Рекомендаційне видання

Організація туристичної індустрії

Дайджест

Відповідальна за випуск:

Синиця Н.М.

Комп'ютерний набір:

Босюк Г.А.

Форостова О.М.

Комп'ютерне опрацювання:

Дорош В.Ю.

Підписано до друку 28.02.2008 р. Формат 21 × 30/2.

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Друк електрографічний. Тираж 50 пр.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі ХОУНБ

ім. М. Островського

29013, м. Хмельницький, вул. Театральна, 28

10⁰⁰

Б44484

